

Päivitetty 23.2.2022

Liite 5. HUSin ohje koronavirusrokotuksista työharjoitteluun tulevalle opiskelijalle

1 Johdanto

Tämä ohje koskee Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) työharjoitteluun tulevia opiskelijoita ja heidän oppilaitoksiaan. Ennen työharjoittelun alkua opiskelijan tulee tarkistaa rokotussuoja **hyvissä ajoin, viimeistään 2 kuukautta** ennen työharjoittelun alkua voimassa olevan HUS ohjeen mukaisesti!

Koronavirusrokotukset ovat olennainen osa HUSin potilas- ja työturvallisuutta. Tartuntatautilakiin on säädetty uusi, väliaikaisesti 1.1.-31.12.2022 voimassa oleva 48 a §. Sen mukaan työnantaja voi vain erityisestä syystä käyttää asiakkaiden ja potilaiden kanssa työskentelyyn henkilöä, jolla ei ole riittävää suojaa koronaviruksen (Covid-19) aiheuttamaa tautia vastaan.

Koronavirusrokotusten osalta edellytämme opiskelijoilta vastaavaa rokotesuojaa kuin työharjoitteluyksikön työntekijöiltä. Työharjoittelujakson alussa opiskelijalta selvitetään ensimmäisenä päivänä suojaa koronavirustautia vastaan (rokotukset tai sairastettu tauti).

2 Riittävän suojan varmistaminen

Koronavirusrokotukset ovat vapaaehtoisia, mutta riittävän suojan varmistaminen ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat työharjoittelupaikan työnantajan lakisääteinen velvollisuus. Opiskelijan on huolehdittava **vähintään 2 viikkoa ennen** työharjoittelujakson alkamista, että alla olevat ehdot suojasta täyttyvät (ellei ole rokotteen vasta-aiheita).

Tartuntatautilain 48 a §:n perusteella **riittäväksi suojaksi** katsotaan:

- kolme koronavirusrokoteannosta, ja viimeisestä rokotuksesta on kulunut vähintään viikko* tai
- laboratoriovarmistettu sairastettu tauti ja kaksi rokoteannosta** (ks. [THL:n ohje](#)) tai
- laboratoriovarmistettu sairastettu tauti 6 kuukauden sisällä***.

**Jos opiskelija on rokottamaton tai saanut vain yhden rokoteannoksen, suojaa on riittämätön ja työharjoittelujaksoa ei voida aloittaa. Katso tarkemmat ohjeet liite 1 siitä, milloin opiskelija voi aloittaa tai jatkaa työharjoittelujaksoa FFP2/3-hengityksensuojaimen ja varotoimiohjeiden kanssa ennen riittävän rokotussuojan täyttymistä.*

Päivitetty 23.2.2022

***Suositellaan kolmannen rokoteannoksen ottamista 3-4 kuukauden kuluttua toisesta rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista sen mukaan, kumpi on ollut viimeisin (Liite 1). Rokotuksia voi saada omassa työyksikössä, jos on riittävästi rokotettavia kerralla. Asiasta voi kysyä esihenkilöltä. Rokotuksiin voi myös varata ajan kuntien rokotuspisteille Koronarokotusaika.fi -ajanvarauksen kautta tai olemalla yhteydessä oman kotikuntaan. Työterveyshuollon rokotuspisteistä tiedotetaan erikseen intrassa.*

****HUSissa on päädytty omikronvariantin vuoksi siihen, että laboratoriovarmistettu tauti antaa suojaa vain 3 kuukauden ajan (toisin kuin lain 48 a §:ssä todetaan). Katso tarkemmat ohjeet taulukosta (Liite 1) siitä, milloin opiskelija voi aloittaa tai jatkaa työharjoittelujaksoa FFP2/3-hengityksensuojaimen ja varotoimiohjeiden kanssa ennen riittävän suojan täyttymistä.*

Opiskelija, jolla on kaksi rokoteannosta ja rokotuksesta on kulunut vähintään viikko, tulee käyttää työharjoitteluyksikön ohjeistamana FFP2/3-hengityksensuojainta harjoittelutyövuoron ajan siihen asti, kunnes kolmas rokoteannos on voimassa. Opiskelija saa FFP2/3-hengityksensuojaimet työharjoitteluyksiköstä harjoitteluvuoron ajalle. Opiskelija saapuu työharjoitteluyksikköön kirurgisen suu-nenäsuojuksen kanssa ja vaihtaa sen yksikköön saavuttuaan venttiilittömään FFP2-hengityksensuojaimen tai joidenkin yksiköiden käyttämään FFP3-hengityksensuojaimen.

3 Ketä koskee?

HUSissa koronavirusrokotteita suositellaan vahvasti koko henkilöstölle ja HUSissa työharjoittelussa oleville opiskelijoille. Laissa säädetty suoja edellytetään kaikissa tehtävissä, **joissa työskennellään tai käydään toistuvasti sellaisissa tiloissa**, joissa potilaalle tai asiakkaalle voi aiheutua tartuntariski.

Seuraavien yksiköiden tehtäviin liittyy lähikontaktin aiheuttama riski:

- HUS-sairaanhoidoalueet/HUS Maku: kaikkien tulostyöyksiköiden henkilöstö (lääkärit, hoitohenkilökunta, muu henkilökunta) mukaan lukien sairaankuljetus
- HUS Apteekki
- HUS Asvia: laitos- ja ruokahuolto/potilaskuljetus/osastonsihteerit/neuvonnat
- HUS Työterveys
- HUS-Kiinteistöt Oy: huoltomiehet/vartijat
- HUS Diagnostiikkakeskus
- Myös muiden tulosalueiden työntekijät, jotka työskentelevät pääsääntöisesti tai käyvät toistuvasti asiakas- ja potilastiloissa (kuten esihenkilön arvion perusteella esimerkiksi HUS Logistiikan ja HUS Tietohallinnon henkilöstöä).

Päivitetty 23.2.2022

Suojaa ei edellytetä tilanteessa, jossa henkilö toimii esim. taloushallinnossa tai sairaalan keittiössä sellaisissa tehtävissä, joihin ei sisältyisi ollenkaan koronavirustaudin vaikoille seuraamuksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden tapaamista. Näin ollen mm. tietyllä sairaalan osaston henkilöstöllä tulee olla tarvittava suoja koronavirustautia vastaan, jotta asiakkaiden ja potilaiden riski saada tartunta olisi mahdollisimman pieni.

Jos opiskelija ei voi ottaa koronavirusrakotuksia terveydellisistä syistä, opiskelija selvittää etukäteen tilanteen opiskeluterveydenhuollon kanssa. Opiskelija informoi työharjoitteluyksikköä viimeistään 2 viikkoa ennen työharjoittelun aloitusta. Esihenkilö arvioi mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä kliinisten opettajien kanssa, voidaanko opiskelijan työharjoittelua toteuttaa (ohjeena työharjoitteluyksikön antama FFP2/3-hengityksensuojaimen käyttö työharjoittelujakson ajan ja muut varotoimet). Mikäli opiskelijalla on mahdollisen tartuntataudin oireita, hän ei saa aloittaa työharjoittelujaksoa ennen oireiden syyn selvittämistä.

4 Kuka tarkistaa?

Esihenkilöiden on pyydettävä kaikissa edellä mainituissa yksiköissä opiskelijoita antamaan kirjallinen EU-koronatodistus riittävästä suojasta. Esihenkilö säilyttää terveydentilaa koskevat EU-koronatodistukset lukitussa kaapissa erillään muista henkilöstöä koskevista tiedoista korkeintaan kolmen vuoden ajan.

Ohjeen voimaantullessa 1.2.2022 jo työharjoittelussa olevat opiskelijat:

Harjoittelussa jo oleva opiskelija, jolla on kaksi rokoteannosta ja rokotuksesta on kulu-
nut vähintään viikko, voi jatkaa harjoitteluaan. Hänen tulee käyttää työharjoitteluyksikön ohjeistamaa FFP2/3-hengityksensuojainta työvuoron ajan siihen asti, kunnes kolmas rokoteannos on voimassa.

Päivitetty 23.2.2022

**Liite 1. Taulukko riittävästä rokotussuojasta, suojautumistoimenpiteistä ja työsiir-
rosta.**

3 rokoteannosta			
Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Koronavirussuoja	Suojautumistoimenpiteet (ensisijaisesti venttiilitön FFP2-hengityksensuojain ja muut varotoimiohjeet) tai työsiirto	Ketä koskee?
Kolme rokoteannosta (vähintään 1 vko viimeisestä annoksesta)	Suoja kunnossa toistaiseksi.	Nykyinen työ jatkuu. Työyksikön nykyiset suojainkäytännöt voimassa.	Henkilökunta, opiskelijat

2 rokoteannosta			
Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Koronavirussuoja	Suojautumistoimenpiteet (ensisijaisesti venttiilitön FFP2-hengityksensuojain ja muut varotoimiohjeet) tai työsiirto	Ketä koskee?
Kaksi rokoteannosta (vähintään 1 vko toisesta annoksesta)	Suoja ei riittävä. Kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua.	Voi olla nykyisessä työssä. FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes kolmannesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Sen jälkeen jatkaa työyksikön voimassa olevilla suojainkäytännöillä.	Henkilökunta, opiskelijat
Laboratoriovarmistettu tauti missä tahansa vaiheessa ja kaksi rokoteannosta (vähintään 1 vko viimeisestä annoksesta)	Suoja kunnossa toistaiseksi. HUOM! Suositellaan kuitenkin myös kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua toisesta rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista sen mukaan, kumpi on ollut viimeisin.	Nykyinen työ jatkuu. Työyksikön nykyiset suojainkäytännöt voimassa.	Henkilökunta, opiskelijat

1 rokoteannos			
Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Koronavirussuoja	Suojautumistoimenpiteet (ensisijaisesti venttiilitön FFP2-hengityksensuojain ja muut varotoimiohjeet) tai työsiirto	Ketä koskee?
Yksi rokoteannos	Ei suojaa. Toinen rokoteannos 3–4 vko kuluttua ja kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille). Pääsee takaisin nykyiseen työhönsä vasta, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Tämän jälkeen FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes kolmannesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Sen jälkeen jatkaa työyksikön voimassa olevilla suojainkäytännöillä.	Henkilökunta
Laboratoriovarmistettu tauti missä tahansa vaiheessa ja yksi rokoteannos	Suoja kunnossa 6 kk ajan sairastetusta taudista. Toinen rokoteannos otetaan aikaisintaan 6 vko kuluttua ensimmäisestä rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista. HUOM! Suositellaan kuitenkin myös kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua toisesta rokoteannoksesta.	Suoja kunnossa 6 kk ajan sairastetusta taudista. Työyksikön nykyiset suojainkäytännöt voimassa vain 3 kk ajan sairastetusta taudista. HUOM! Yli 3 kk sairastetusta taudista jatkaa edelleen nykyisessä työssä , mutta käyttää FFP2/3-hengityksensuojainta, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Sen jälkeen jatkaa työyksikön voimassa olevilla suojainkäytännöillä.	Henkilökunta, opiskelijat

Rokottamaton			
Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Koronavirussuoja	Suojautumistoimenpiteet (ensisijaisesti venttiilitön FFP2-hengityksensuojain ja muut varotoimiohjeet) tai työsiirto	Ketä koskee?

Päivitetty 23.2.2022

Laboratoriovarmistetusta taudista alle 6 kk ja rokottamaton	Suoja kunnossa 6 kk ajan sairastetusta taudista. Ensimmäinen rokoteannos otetaan aikaisintaan 6 vko kuluttua sairastetusta taudista. Toinen rokoteannos otetaan aikaisintaan 6 vko kuluttua ensimmäisestä rokoteannoksesta. Lisätietoa THL:n ohje .	Suoja kunnossa 6 kk ajan sairastetusta taudista. Työyksikön nykyiset suojainkäytännöt voimassa vain 3 kk ajan sairastetusta taudista . HUOM! 3 kk–6 kk sairastetusta taudista jatkaa edelleen nykyisessä työssä , mutta käyttää FFP2/3-hengityksensuojainta, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Sen jälkeen jatkaa työyksikön voimassa olevilla suojainkäytännöillä. Yli 6 kk sairastetusta taudista ei suojaa, joten ei voi olla nykyisessä työssä ilman rokotuksia. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille).	Henkilökunta, opiskelijat
Laboratoriovarmistetusta taudista yli 6 kk ja rokottamaton	Ei suojaa. Vahvasti suositellaan ottamaan rokotussarja, ellei vasta-aiheita.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille). Jos terveydellinen peruste rokottamattomuudelle, kts. erillinen ohje alla. Pääsee takaisin nykyiseen työhönsä vasta, kunnes ensimmäisestä rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Tämän jälkeen FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Sen jälkeen jatkaa työyksikön voimassa olevilla suojainkäytännöillä.	Henkilökunta
Rokottamaton, terveydellinen peruste (työterveyshuollon lausunto)	Ei suojaa. Tarjotaan toista rokotetyyppiä, jos ei vasta-aiheita.	Voi olla nykyisessä työssä. Vaaditaan laboratoriovarmistettu koronavirus testi, joka tehty enintään 72 h ennen työvuoron alkua. Lisäksi FFP2/3-hengityksensuojain.	Henkilökunta
Rokottamaton, ei terveydellistä perustetta	Ei suojaa. Vahvasti suositellaan ottamaan kolmen rokoteannoksen sarja, ellei vasta-aiheita.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille). Muussa työssä FFP2/3-hengityksensuojain.	Henkilökunta

Muut tilanteet			
Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Suojautumistoimenpiteet (ensisijaisesti venttiilitön FFP2-hengityksensuojain ja muut varotoimiohjeet) tai työsiirto	
Ei anna tietoa koronavirusstatuksesta	Ei suojaa. Vahvasti suositellaan ottamaan kolmen rokoteannoksen sarja, ellei vasta-aiheita.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille). Muussa työssä FFP2/3-hengityksensuojain.	Henkilökunta
Rokotettu ei EU:ssa hyväksytyllä rokotteella (esim. Sputnik)	Suoja kunnossa, mikäli THL:n ohjeiden mukaisesti ulkomailla annetut rokotteet ovat voimassa.	Laita kysymys sähköpostiin tartuntatauti-laki48a.kysymykset@hus.fi .	Henkilökunta